

Totaal

Marcel van Roosmalen bij Meulenhoff:

Het is nooit leuk als je tegen een boom rijdt

Ik ben (s)normaal

Geen brug te ver

Je moet opschrijven dat hier niets gebeurt

Het zijn de kleine dingen die het doen

Mijn legendarische moeder overleeft alles

Totaal

Met Eva Hoeke:

Als het maar niet op ons lijkt

Marcel van Roosmalen

TOTAAL

Zijn beste reportages

MEULENKOFF

van Grunsvan
CREATIVE MANAGEMENT

Deze uitgave is tot stand gekomen met medewerking van Van Grunsvan Creative Management, zie ook: www.vangrunsvencm.com

ISBN 978-90-290-9527-3

ISBN 978-94-023-1610-0 (e-book)

NUR 320

Auteursfoto: © Frank Ruiter

Omslagontwerp: Bloemendaal en Dekkers

Vormgeving binnenwerk: Steven Boland

© 2022 Marcel van Roosmalen en Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden

De uitgever heeft ernaar gestreefd alle rechten van derden te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen contact opnemen met Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Conny Mus	9
Op pad met Pim	18
Koos Alberts	76
De Pimmels	81
Mat Modaal	90
Workshop 'Konijn'	101
Op campagne met Oranje	104
HP/De Tijd	131
De Kempervennen	137
Frank & Ronald de Boer in Qatar	146
Je hebt het niet van mij	156
Frits Barend & Henk van Dorp	259
Heineken Experience	266
Filosofiezomerweken	268
Piratenfestijn	271
Groeten uit Esonstad	277
Spoormensen voor spoormensen	284
Het moederschap	287
Naar het paradijs	289
Ondergronds bouwen	296
Holland Flower Festival	299
Geert Mak	302
Op pad met Khaddafi	305
Marokkaanse cultuur	311
Goed tv	315
Kevelaer	318
Martin Ros	325
Evangelische Omroep	331
De cursus 'Bomb Threat'	333

De Veluwe	337
De bruiloft van Frans Bauer	340
BoodschappenPlusBus	344
De sterkste man van Nederland	347
Drugsgebruikers	353
Erica Terpstra	355
Bommen op Volendam!	358
Het UAF	366
Het jaar van de adelaar	369
Dierenambulance	373
‘Ik mocht nooit meedoen’	377
Family Matters	382
Jongerenservicepunt	387
ChristenUnie	389
Eddy Wally	391
Smeerkaas	395
Hengelsportvereniging Het Kanaal	398
Voetbal kijken met Regi Blinker zonder Regi Blinker	402
De Ronde van Boxmeer	406
RUK-ven	412
Wielerkooft in Remouchamps	418
Gezond slank met dr. Frank	424
Ik ver(t)rek	426
Onder (provincie)ambtenaren	434
Workshop ‘Spelen met waardering’ voor ambtenaren in Zaanstad	442
Workshop ‘Sprekend vanuit je hart’ in Utrecht	445
Schateiland	449
Training ‘Het Advies’ in Utrecht	451
Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers	454
Open Dag Heracles Almelo	458
Folia Magazine	462
Publieksdag van Plantarium, de internationale vakbeurs voor de boomkwekerij, in Boskoop	466
Praktijkdag Excel: de Vlootman-methode in Kaatsheuvel	468
Masterclass Incasso – ‘Geld moet rollen, het liefst uw kant op’ – in Amsterdam	471
Mariatroost	474
Netwerken voor deurwaarders in Castricum	480
Duurzaamheidsbeurs voor en door regionale ondernemers in Nijkerk	483

Christian Kist	485
Vrouwendag	489
Veldrijden België	493
Huishoudbeurs	497
Casa Rosso	500
Op campagne met de PvdA, verkiezingen	503
Adriaantische kust	522
De Oranjeekte	529
Theo Bos	547
Bier, Bed & Breakfast	561
Cockpitman	567
Theo Janssen stopt met voetbal: ‘Ik ben er klaar mee’	569
Ronald Goedemondt	575
Anna Drijver	585
Betondorp	592
Wim T. Schippers	624
Jean-Marie Pfaff	629
Café Van Wou in Amsterdam	636
uwv Inspiratiedag in Alkmaar	639
Het laatste kunstje uit het Sonsbeekpark	642
Jaarcijfers ABN Amro	645
Met Piet (en zijn broer) in Purmerend	648
Schaapachtig	653
Marvo Systeemplafonds in Hoogeveen	658
Firma Driehoek Meubelen	661
Inspraakavond ‘Veilige dijken – droge voeten – schoon water’ in Harmelen	665
Koningin Máxima bezoekt buurtcentrum De Mussen in Den Haag	669
Dierenwinkel Ambulia in Amsterdam	673
Kippenhok	677
Brainstormsessie van Werkgroep Fairtrade Meppel in Meppel	681
Van Roosmalen kiest partij: Tweede Kamerverkiezingen	685
Crisis bij FC Dordrecht in Dordrecht	719
Hier hebben we het dan allemaal voor doorstaan	724
Polenhotel in Boskoop	728
‘Bouw je eigen buurt’-avond in Hardenberg	732
El Sierd	735
Bijzondere burenavond in Westerbork	741

Informatieavond voor omwonenden van de Esso-raffinaderij in de Botlek in Spijkenisse	745
Uitslagenavond van de voortuinenwedstrijd van de vereniging Groei & Bloei Asten-Someren in Asten	748
Geel en zwart (en rood)	751
vvd-roadshow in Dordrecht	755
Opening van het nieuwe Israëlcentrum van de Stichting Christenen voor Israël in Nijkerk	758
Vergadering Producenten Organisatie Varkenshouderij in Heteren	761
Nieuwjaarsreceptie van de gemeente Lopik	764
Lancering plan 'Gelukkig Winkelen' in Ede	767
Voorlichtingsavond 'Italië voor beginners' bij reisbureau Sombbrero in Oudenbosch	771
In Wormer vindt iedereen altijd hetzelfde	775
Afscheid van gemeenteraadsleden bij de gemeenteraads- vergadering in Purmerend	779
Uitzwaai feest van Grieks restaurant Delphi in Arnhem	783
Kijk-, doe- en beleefwinkel Afrika Anders in Eijsden	786
Koffietijd	790
De cursus 'Zelf wietolie maken' in Haarlem	796
Verantwoording	799

Conny Mus

Conny Mus (51) staart naar het plafond als hij over het leven praat. ‘Het gaat even minder. Ik zit in een dip. Ik ben hartstikke eenzaam.’ Hij laat foto’s zien van vriendin Alexandra – blond, bruin en slank – en dochter Natasha (3) – blond, bruin en vrolijk. Alexandra zat vroeger in de juwelenhandel, maar exploiteert nu een nailstudio in Jeruzalem en Natasha wordt volgens Conny Miss World 2020.

God, wat mist hij z’n meisjes. Ze zitten in Servië om de vader van Alexandra te begraven. Over twee weken komen ze terug, maar de kans is groot dat Conny ze dan niet ziet. Hij wil in Bagdad zitten als ‘het daar begint’. Hij verheugt zich op Bagdad. ‘Alles beter dan Jeruzalem.’

De Midden-Oostencorrespondent van RTL 4, RTL Z en VTM (het Vlaamse RTL-zusje) heeft dikke wallen onder de ogen. Vannacht is hij doorgezakt in de kroeg om alles te vergeten. De hond likte hem vanmorgen veel te vroeg wakker. ‘We hebben hem pas. Hij moet altijd schijten.’ Na het rondje met het hondje ging hij meteen naar kantoor in West-Jeruzalem.

Sinds vanmorgen ligt hij daar in zijn stoel. De cowboylaarzen rusten op het bureau. Met de afstandsbediening zapt hij van zender naar zender. ‘Ik ben verslaafd. Ik kan niet zonder nieuws.’ Het is alarmfase 1 in Jeruzalem. De tv-zenders waarschuwen voor een Palestijnse vrouw die mogelijk een aanslag wil plegen.

Conny Mus wordt er niet goed van. Vorige week ontplofte er vlak bij zijn huis een bus. Tien doden, veel gewonden en afgerukte ledematen in zijn straat. Sindsdien slaapt hij slecht en jankt hij veel. ‘Wat een ellende. Alexandra belde meteen vanuit Servië. He-le-maal over de rooie.’

Hij woont nu twintig jaar in Jeruzalem. De laatste twee jaar vindt hij het een kutstad. En afgelopen weken waren verschrikkelijk. De man met de hamer is langgekomen en heeft hem een flinke tik gegeven. ‘Ik ben een emotioneel mens. Ik jank makkelijk. Ik ben geen held, maar op het werk kan ik me afsluiten. Ik ben wel een prof, hè?’

Hij somt alle ellende op die hij in Israël heeft gezien. ‘We hebben F-16’s gehad, gevechtshelikopters, liquidaties, bomaanslagen in allerlei varianten, tanks in Bethlehem... Het vreet aan me. Ook privé. God, wat ben ik blij dat mijn meisjes er nu niet zijn. Ze zitten veilig in Servië.’

Hij vraagt zich af of Jeruzalem de ideale omgeving is voor z’n dochter om op te groeien. ‘Wij kunnen nooit met de bus. De taxi’s zijn hartstikke duur. Effe lekker shoppen doen we zelden. We gaan nooit meer uit. Borreltjes drinken we bij vrienden. We zitten nooit op een terrasje. Het enige wat we nog kunnen, is de hele zomer barbecueën in de tuin.’ Het is zelfs zo erg dat hij twijfelt of hij wel naar de nieuwe Harry Potter- en James Bond-films zal gaan. Met een ernstig gezicht: ‘Weet jij dat het al meer dan een jaar geleden is dat ik in een bioscoop ben geweest?’

Hij wil ook graag naar de dierentuin. ‘Dat wil zo’n meisje. Het probleem is: je kunt haar niet de hele dag opsluiten in de tuin. Je moet haar naar een crèche brengen. Dat zijn allemaal risico’s hier.’ Hij besluit met ‘en nu ga ik pissen’ en loopt zijn werkkamer uit.

De muren hangen vol met foto’s van Conny. Overal ter wereld staat hij met zijn microfoon. We zien Conny met een kalasnikov in bed, Conny met Pistolen Paultje, Conny met Arafat, Conny met Shimon Peres, Conny met Freddy Heineken, Conny in een kogelwerend vest en Conny met helm. Er hangt ook een grote foto van Viola Holt, want dat is zijn beste vriendin.

Conny komt samen met zijn assistente en producer Emma weer binnen. Ze geeft een hand en Conny zegt erbij dat het ‘een gouden wijf’ is. Ze overleggen of ze wel of geen beelden moeten kopen van een ander station.

‘Wat vragen ze?’ wil Conny weten.

‘450 dollar per minuut,’ zegt Emma.

‘Laten ze het lekker in hun reet stoppen!’ beslist Conny.

Conny zegt dat ‘alle vooroordelen kloppen’ en dat Israëli’s aardig lijken, maar het niet zijn. ‘Als je hier woont, leeft en werkt, blijkt gewoon dat het geen aardige mensen zijn. Ze zijn onbeschoft en willen altijd gelijk hebben. Ze weten het altijd beter. Kijk naar het verkeer en je weet hoe ze zijn.’

Zelf heeft hij het een aantal jaren met een Israëliëse vrouw ‘uitgehouden’, dus hij is ervaringsdeskundige. ‘Op de een of andere manier is er in dit land een vrouwenoverschot. Israëliëse vrouwen zijn lastig. Heel moeilijk. Ze zijn heel knap, maar na hun 25e doen ze er niets meer aan. Dan hebben ze een vent. Daarna krijgen ze kinderen en dijen ze uit. Dat is de cultuur hier.’

Conny lacht. ‘Jongen, het is zo’n maffe samenleving. In deze stad is het één grote religieuze hutspot. Allemaal groeperinkjes met hun eigen deeltjes. Heb je de pinguïns al gezien? Zo noemen we die lui die zich helemaal in het zwart kleden. Het zijn allemaal sekten. De ene groep heeft wel pijpenkrulletjes, de andere niet. Je hebt er met geborduurde keppeltjes, maar ook met pofbroekjes of witte kousen. Je hebt hier ook een stroming waarvan de vrouwen kaalgeschoren moeten zijn.’ Hij moet nu heel hard lachen. ‘Ja joh, kale vrouwen...’ Hij wijst naar zijn kruis. ‘Niet daar kaal, maar gewoon op het hoofd geen haar. Je maakt het hier allemaal mee. Je kunt het vergelijken met al die verschillende stromingen in het christendom. In het begin was het voor mij allemaal abracadabra.’

Nu weet hij precies wie bij welke groep hoort. Hij ziet ook meteen of iemand Arabisch of Joods is, maar ‘het conflict’ begrijpt hij steeds minder. ‘Het hele politieke klimaat is in de war sinds de tweede intifada. Met Israëli’s kun je geen redelijk gesprek meer voeren. Ze zien alleen hun eigen kant en zijn blind voor wat ze de Palestijnen aandoen. Toen ik vorige week bij die ontplofte bus stond, voelde ik ook geen sympathie voor de Palestijnen. Als ik in de bezette gebieden ben en zie hoe Israëli’s militairen de Palestijnse bevolking volledig vernederen en ze zie schieten op kinderen, heb ik geen enkel respect voor de staat Israël. Ik vind zowel de Israëli’s als de Palestijnen klootzakken, omdat ze niet in staat zijn de boel op een redelijke manier op te lossen. Ik denk dat wij er binnen een kwartier uit zouden zijn.’

We beamen dat dit zo is. Conny zucht: ‘Een correspondent hoort met z’n poten in de blubber te staan. Dus ik moet niet zeuren.’ Maar van te veel blubber wordt een mens gek. Conny zegt dat het aan hem vreet. Wouter Kurpershoek van het NOS-journaal is zelfs tijdelijk ‘gek geworden’ van alles wat hij heeft gezien. ‘En Joris Luyendijk van de NRC gaat hier ook weg, hè? Jammer. Dat was een goeie gozer. Die kwam ik altijd tegen op de plekken waar het gebeurde. Z’n vriendin woonde hier nog geen week of ze vond al een afgerukte arm in de plantenbak. Dat is minder.’

Conny heeft diep respect voor de journalisten in het veld en kijkt neer op hen die zich er makkelijk van afmaken. ‘Ik bedoel jou niet, hè? Jij komt hierheen om mij te spreken. Zo hoort het. Je kunt de totale Conny Mus niet bevatten als je hem drie keer spreekt door de telefoon. Je moet hem zien. Je hebt ze hier ook, de jongens met hun moderne communicatiemiddelen die de hele dag in de tuin zitten. Ze zoeken wat beelden bij elkaar en schrijven er in alle rust een verhaaltje bij. Klaar is Kees. Dat is geen journalistiek! Als er een bus ontploft, wil ik die bus en alle ellende zien en het schreeuwen horen. Ik heb het al tienduizenden keren gezien

en ik heb er slapeloze nachten van, maar het is mijn plicht naar de kijkers er zelf bij te zijn geweest.’

Conny Mus vindt Conny Mus helemaal niet bijzonder. ‘Ik ben heel gewoon. Niets beter dan de rest. Ik begrijp al die aandacht voor mijn persoon niet goed. Ik doe gewoon mijn werk en begrijp niet dat dat bijzonder is. Maar de erkenning doet me goed. Als er Nederlandse politici op bezoek zijn, merk ik dat ze mijn werk volgen. Ze willen er met mij over discussiëren. Laatst ben ik uitgenodigd voor het uitreiken van de grote beelden op het gala. Dat streekt je eergevoel. Dat vond ik eigenlijk wel ongelooflijk geil.’

Toen hij begon, namen andere correspondenten hem niet serieus. ‘Het was heel erg,’ zegt Conny. ‘Ik wilde lid worden van de buitenlandse persvereniging en ze hebben geprobeerd dat tegen te houden. Toen ik voorzitter van die club werd, zagen dezelfde collega’s me in één keer wel staan. Daar moet ik om lachen.’

‘Ik heb ooit gezegd dat je in dit gebied geen correspondent kunt zijn als je Joods bent. Het lijkt me moeilijk werken in Palestijns gebied als je Salomon of Rosenthal heet. Ik denk dat Eddo Rosenthal daar nog steeds boos over is. De andere Joodse correspondenten gaan daar een stuk volwassener mee om. Eddo heeft een frustratie waar ik niks aan kan doen. Iedereen vergelijkt mijn werk altijd met dat van hem en dat is niet leuk voor Eddo.’

‘Toen het nog kon, speelde ik ieder jaar voor Sinterklaas in de bezette gebieden. Dan kwam ik op een paard Ramallah binnenrijden. Ik deed dat voor de kindertjes van de Nederlandse diplomatieke delegatie. Nu doe ik dat nog steeds voor de Nederlanders hier. Die noemen me allemaal “vieze klaas”. Ik probeer zo veel mogelijk pepernoten in het tapijt te trappen. Enfin, Eddo had ook een keer gehoord van die Sinterklaas in Ramallah en dat leek hem wel een leuk onderwerp voor het jeugdjournaal. Toen hij hoorde wie die Sinterklaas was, heeft hij het onderwerp snel gecancelld. Heel kinderachtig.’

Zo, dat is gezegd. Nu gaat Conny naar huis. Een middagdutje doen. Twee mobiele telefoons naast het hoofdkussen.

’s Avonds doet hij mooie kleren aan en een geurtje op. Conny houdt van whisky en Formule 1. Hobby’s die zich in Jeruzalem makkelijk laten combineren. Na vier whisky’s bij het eten laveert hij in z’n witte auto met RTL 4-stickers moeiteloos tussen de blokkades van het Israëliësche leger door.

De stemming zit er goed in. De raampjes staan open en de stereo staat

op tien. Hij draait drie keer achter elkaar een nummer van André Hazes en schreeuwt mee met de muziek. 'Zij ge-looooft in mij-ij... Toekomst in ons alle-bei-ei!'

Hij wordt er emotioneel van en kondigt aan dat hij bijna moet janken. Het is allemaal zo mooi en zo echt wat André zingt. 'Die gozer is zo echt! Ik hou van echte mensen. Ik ben net als André Hazes, vind je ook niet? Ik denk dat ik echt ben. Ik ben echt! Ik ben Conny Mus, gewoon open en eerlijk. Mooi toch?'

Het is fijn om echt te zijn. Conny zet de muziek nu nog harder. 'Ik ben hart-stik-ke emotioneel. André maakt alles los. Ik ben een echt mens.' Na nog twee keer André Hazes en drie keer 'You Can't Always Get What You Want', een nummer dat ook heel wat losmaakt, stopt de auto bij het American Colony-hotel. Conny komt er graag en vaak.

'Hier komen alle grote jongens,' zegt Conny. 'BBC, CNN, de hele hap.'

Binnen bestelt Conny whisky en concludeert dat we boffen. 'Wat heb jij een schitterend beroep, jongen. Jij mag dit allemaal meemaken.' Nu gaat hij vertellen over zijn leven. En hij gaat ook vertellen hoe Conny Mus correspondent werd.

Zijn vader bestuurde de tram in Amsterdam. Hij heeft een zus. 'Dat wijf is goed. Zo goed.' Zijn schooltijd is makkelijk samen te vatten: hij deed niets en werd van alle scholen afgetrapt. 'Ik heb dus helemaal niks afgemaakt.'

Z'n vader zei dat hij maar moest gaan werken. En zo kwam hij op zijn zeventiende terecht bij Hortescultura, een bedrijfje dat handelde in vleesproducten uit het Oostblok. Al snel werkte Conny zich op tot verkoopleider. 'Ik importeerde blikjes goulash uit Roemenië. Die verkocht ik aan Edah, Albert Heijn en Aldi. Uit die tijd stamt mijn kookhobby. Ik ontwikkelde een eigen recept: we noemden het Mip-goulash.'

Later kwam er dankzij Conny ook Mip-jam, Mip-beef stroganoff, Mip-hachee en Mip-salamiworst uit Roemenië naar Nederland. 'Ik moet nu niet te veel aan die worst denken,' zegt Conny, 'het water loopt me in de mond.'

Conny kan veel vertellen over salamiworsten. Hij maakt zich kwaad als mensen zeggen dat Hongaarse salamiworsten beter zijn dan Roemeense. Dat is namelijk niet zo. 'Hongaren spuiten iets in de worst om het droogproces te versnellen. Dat proef je.' Na een korte stilte: 'Roemeense worst is gewoon fantastische worst.'

Na een meningsverschil met zijn baas begon Conny voor zichzelf. Zijn bedrijf noemde hij naar zijn worsten: Mip Merchandising. 'Levensmiddelen zijn gewoon heel leuk,' zegt Conny.

Het ging mis toen zijn huwelijk op de klippen liep. ‘Helemaal mijn eigen schuld,’ zegt Conny. ‘Ik was gewoon een stoute jongen. Op beursjes en partijtjes kwam je wel eens een ander tegen.’ Het ging verschrikkelijk fout. Conny raakte in een heel diepe dip en verkocht Mip. ‘Ik wilde het land uit en ben voor een vriendje in Israël gaan werken. Hij importeerde bloemen en planten. Inmiddels heeft die jongen een heel mooie huishoudelijke keten in Israël. Je kunt er heel exclusieve potten kopen.’

Conny begon een nieuw leven. Hij trok in bij ‘een lokale schone’ en ontmoette in een hotel een cameraploeg van de EO. ‘Ik heb ze geholpen met regelen. Later ben ik voor de EO gaan freelancen. Zo ben ik de journalistiek in gerold. Ik wist meteen: hiervoor ben ik gemaakt.’

Om een lang verhaal kort te maken: een paar jaar later tipte een vriendje Ruud Hendriks van RTL over Conny. Ze zochten een correspondent in Jeruzalem voor het nieuwe station RTL 4.

‘Mijn grote doorbraak kwam met de revolutie in Roemenië. RTL 4 was nog maar een paar weken in de lucht en ik wist dat ze daar niemand hadden. Ik belde met hoofdredacteur Rick Rensen en vertelde hem dat ik dezelfde avond met een cameraman in Boekarest zou zitten. Ik kende het land uit mijn Mip-periode. Ik heb er een maand gezeten en de hele revolutie verslagen met minimale middelen.’

Eenmaal terug in Jeruzalem had hij ‘het geluk’ dat de Golfoorlog uitbrak. Tijdens een luchtalarm verscheen hij met een gasmasker op het hoofd op de televisie. ‘Dat was verdomme een opzetje van Loretta Schrijver,’ zegt Conny. ‘Ik stond helemaal alleen op straat en vertelde dat iedereen met een gasmasker in de schuilkelders zat. Loretta vond dat ik ook een gasmasker moest opzetten. Ze maakte zich zorgen en ik luisterde naar haar. Daar had ik al snel spijt van. Later in het journaal zette ik het ding af. Toen Loretta vroeg waarom ik dat deed, zei ik: “Anders kan ik geen sigaretje roken.” Volgens de eindredacteur van het RTL 4-nieuws is dat het beste wat ik ooit op televisie heb gezegd. Dat soort dingen zijn heel herkenbaar voor onze kijkers. En het klopt ook, hè? Met een gasmasker op je hoofd kun je niet roken.’

We knikken instemmend. Conny bestelt nog een laatste whisky en daarna nog *one for the road*, en ook nog eentje om het af te leren. Daarna concludeert hij: ‘Wat is het toch geweldig om over je vak te praten.’

Vervolgens vertelt hij over de reportages die hij maakte in Cambodja (‘Zat ik met een stel amateurs in de jungle’), Egypte (‘Geweldige kruidenmarkt’) en nog veel meer landen. Binnenkort kunnen we het allemaal lezen in het boek dat hij gaat schrijven over zijn leven. De eerste deadline van de uitgever heeft hij vanwege de stress en de spanningen van de laat-

ste tijd niet gehaald, maar binnenkort trekt hij zich twee of drie weken terug om het op papier te zetten.

Een Palestijnse ober brengt de rekening. Conny begroet hem met een spontaan *'All Palestines are murderers'*. 'Vindt die man schitterend,' legt Conny uit. 'Ik kom hier al jaren. Die man vindt het fantastisch dat ik zoiets roep.'

Dan ziet hij een rare, dikke kwibus bij de bar. 'Wat is dat nou? Die ken ik niet. Wat een rare journalist is dat. Even luisteren waar hij over praat.'

Even later is hij terug. 'Dat is een beginner. Hij staat enorm dom te lullen. Een reporter van niks.'

Dat gaat hij even zeggen.

De kritiek valt goed. De man is namelijk geen journalist. Hij is VN-waarnemer, komt uit Noorwegen en is stomdronken. Hij vertelt Conny dat hij hier is om de dood van een Britse VN-militair te onderzoeken.

Die nacht slaapt Conny amper. 's Morgens vroeg gaan al zijn piepers en telefoons. Terroristen hebben een hotel met Israëliische toeristen in Kenia opgeblazen, een El Al-vliegtuig beschoten en een partijkantoor van de Likud-partij in de buurt van Tel Aviv aangevallen. Of Conny even live wil reageren in het ochtendjournaal?

Aan het eind van de middag treffen we een ietwat uitgebluste Conny op kantoor. Hij bereidt zich voor op de avondjournaals van VTM en RTL 4. Hij zal ze vertellen wat hij 's middags op de Israëliische televisie heeft gezien.

Hij rookt heel veel Dunhill Red-sigaretten, maar is niet zenuwachtig. Hij heeft dit al zo vaak gedaan. Hij trekt een colbertje aan en haalt een borstel door zijn haar. Uit de toiletas op de hoek van zijn bureau tovert hij zijn eigen spons met televisiepoeder tevoorschijn. Sponsjes van anderen zijn niet goed voor de huid. Daar krijg je uitslag van. En een oordopje van een collega moet je al helemaal nooit gebruiken. Hij heeft al drie keer oorontsteking gehad.

De eindredacteur van RTL 4 belt. Nu gaan ze bespreken waar Conny het in de uitzending over zal hebben.

Conny: 'Hé, ouwe pik, hoe is-tie nou? Hahaha.'

De eindredacteur: 'Niet zo goed. Ik heb nogal last van een blokkade.'

Conny: 'Writer's block is klote. Ik weet het, want ik moet nog een boek schrijven.'

Eindredacteur: 'Ik heb geen writer's block, ik heb een neukblock.'

Conny trekt een ernstig gezicht. 'Een neukblock is veel erger, jongen. Had je maar een writer's block. Godverdomme... dit is serieus.'

Eindredacteur: 'Waar wil je het over hebben?'

Conny: 'Ik hou wel een verhaaltje over de reacties in Israël.'

Eindredacteur: 'Je hebt anderhalve minuut.'

Conny: 'Voor het late journaal heb ik meer nodig. Dan ga ik naar Tel Aviv voor de verkiezingen bij de Likud-partij. Pakken we dat ook mee.'

Eindredacteur: 'Komt voor de bakker.'

Conny: 'Hé, jij moet echt wat gaan doen aan die blokkade van je. Gaan we binnenkort heel serieus over praten met een borrel.'

Eindredacteur: 'Doen we.'

Conny: 'Sjaloom condoom.'

Na een praatje voor de camera gaan Conny, producer Emma en chauffeur en regelaar Shabby naar Tel Aviv, waar de leden van de Likud-partij de lijsttrekker kiezen voor de komende parlementsverkiezingen. In de auto volop humor. Elke keer als de telefoon gaat, roept Conny: 'We hebben een beller!' Ook laat hij een scheet. 'Oei, ik heb een poepertje gelaten.'

De Likud-leden hebben Sharon herkozen als leider. Hij komt straks naar de streng bewaakte zaal om zich te laten bejubelen. Een groot deel van het Israëlische kabinet en de wereldpers zijn aanwezig. Voor Conny is het vooral een mooie plek om verslag te doen van weer een hectische dag in Israël. Iedereen kent Conny en Conny kent iedereen.

Ministers komen hem een handje geven. Een staatssecretaris showt zijn nieuwe vriendin aan Conny. Conny keurt haar goed. Tussen de cameraploegen ziet Conny ook een oude bekende. 'Is-ie helemaal uit z'n holletje hiernaartoe gekropen,' zegt Conny. We kijken naar Eddo Rosenthal. Die zit vlijtig te schrijven in zijn kladblok. 'Niet te hard praten,' zegt Conny. 'Eddo is altijd erg zenuwachtig als-ie live moet.'

En dan belt zijn zus. Het gaat niet goed met zijn moeder. Ze heeft een paar jaar geleden een hersenbloeding gehad en zit sindsdien in een verpleegtehuis. Ze is met spoed opgenomen in het ziekenhuis. Omdat Conny op tv moet, is er geen tijd om er lang over te praten.

Nog vóór Sharon komt, zit Conny's werk er alweer op. Inpakken en wegwezen. Tevreden over zijn eigen prestatie verlaat Conny de bijeenkomst. 'Het volk is weer op de hoogte,' zegt hij op de parkeerplaats. Dan botst hij tegen een orthodoxe jood op met zwarte hoed, baard en peies. Conny wijst naar een discotheek en zegt dat daar het partijcongres is.

'We hebben een beller!' roept Conny op de weg terug van Tel Aviv naar Jeruzalem. Z'n gezicht betreft. Het is zijn lieve zus. Omdat we alles mogen weten, zet hij de telefoon op de speaker. 'Dag lieve lieverd... Wat zeg

je nou toch allemaal? Heeft ze een ontsteking aan d'r urine? Tjongejonge, ook dat nog.' Hij onderbreekt zijn zus om uitleg te geven in de auto. 'Dat is mijn lieve zussie uit Amsterdam. Mijn moeder heeft het aan d'r urineleiding.'

Hij stuurt de auto naar de kant van de weg. Hij heeft een avondwinkel gezien en er zijn sigaretten nodig om het nieuws te verwerken. In de winkel rondt hij het gesprek af. Hij komt terug met twee pakjes Dunhill Red en zwaait ermee in de lucht. 'Slecht nieuws! Ik heb een borrel nodig!' Daarna: 'Hier zit ook een café!'

Conny bestelt bier. Grote flessen. 'Nou ja, toen zeiden die dokters tegen mijn zussie: "Wilt u de behandeling staken?" Ongelooflijk toch? Ze zijn nog niet eens begonnen met behandelen. Maar dan kennen ze mij en m'n zus niet. Er wordt gewoon behandeld.' Hij neemt een paar flinke slokken van zijn bier. 'Ze zullen toch niet... Stel je voor zeg, de stekker eruit bij mijn lieve moedertje. Ik moet er niet aan denken. Dan kom ik echt in een dip.'

Op pad met Pim

Pim in Eindhoven

1 februari 2002

Hoe de lijsttrekker van Leefbaar Nederland op bezoek gaat bij de vriendjes van de SuitClubAvond en een gloedvol betoog houdt over de ‘duur en diepte van de recessie’.

‘Als je ziet wat voor een rotzooi ze over hem uitkieperen. Dat-ie dat aankan...’ Voor de heer Bakels uit Utrecht – ‘Schrijf op: “Frans, Utrecht, toetoe”, dan weten ze het wel’ – is er maar één conclusie mogelijk: de heer Fortuyn is een groot leider.

Zelf is hij ook een leider en hij weet hoe eenzaam dat kan zijn. ‘Je hebt personality nodig. Heel veel.’ Net als veel anderen windt hij zich op over de onheusheid waarmee de heer Fortuyn wordt bejegend in de vaderlandse pers. ‘Als je een paar kanttekeningen maakt over buitenlanders maken ze je kapot, terwijl meneer Jan Blokker de heer Fortuyn in *de Volkskrant* zomaar mag vergelijken met Mussolini. Schande!’

De heer Bakels is geïntroduceerd door een vriendje op de SuitClubAvond. Die speelt zich altijd af op de eerste van de maand in het Eindhovense Dorint-hotel, en dat is gezellig. Om binnen te komen moet je ‘niet van de straat zijn’, ‘het juiste pak dragen’ en ‘feeling hebben met de Eindhovense ondernemerswereld’.

Zo gezellig als vanavond was het nog nooit. De lobby is met over de 250 ondernemers meer dan gevuld. De meesten zijn ouder dan veertig jaar. Ze lopen met uitgestoken armen op elkaar af, slaan elkaar daarna op de schouders of in de maagstreek, wisselen visitekaartjes uit en vragen dan waar ze elkaar van kennen.

Ze zijn met zo veel omdat Pim vandaag een lezing geeft. Organisator Evert Fila verhaalt hoe hij Pim, die normaal twaalfduizend gulden voor

een lezing vraagt, heeft weten te strikken. ‘We hebben recht voor z’n raap gezegd: “Pim, het is te veel.” Maar luister: ik ken Bram Moszkowicz. Die jongen trekt achter de schermen aan heel veel touwtjes. Dus we hebben een deal gemaakt.’ Fila heeft Fortuyn beloofd dat zijn club minimaal 150 exemplaren van zijn nieuwste boek afneemt. Die kosten 32 euro per stuk.

Omdat het *Eindhovens Dagblad* tegen alle afspraken in heeft gepubliceerd dat Pim komt, is Fila extra gespannen. ‘Je weet niet wie het leest. Ze hebben Bill Gates ook een keer een taart in z’n snuit gemierd.’

‘Lekker babbelen?’ zegt Harrie van de Moesdijk. Hij vindt Fortuyn een ‘logisch mens’. ‘Als ras-vvd’er zeg ik: ik ben jaloers op de openheid, eerlijkheid en intelligentie waarmee de man spreekt.’ Van de Moesdijk is directeur van Straethof Holding. Die doen in onroerend goed en hebben een omzet van meer dan twee miljard per jaar. ‘Voorbeeldje. KPN, van gehoord? Dat hoofdkantoor in Groningen hebben wij gekocht. Ik vind de kunst hier trouwens super. Daar ga ik maar eens wat van kopen, denk ik. Jongen, het onroerend goed is een fantastisch vak. Altijd de wind in de rug. Nog nooit een dip gehad.’

Na een slok bier: ‘Ik ken iedereen. Willi komt ook.’ Willi? ‘Ja, Frequin. Noem ik Willi. Ik verwacht ’m hier met een camera. Dat-ie even binnenkomt en “*At your service*” blèrt. Zal ik hem even bellen?’ Hij pakt zijn mobiel. ‘Hé, tuutuut. Hoe-is-ie? Ja? Hahahahaha.’ Hij legt neer. ‘Willi komt niet. Geklootviool met Endemol. Jammer.’

Hèhè, daar is Pim. De organisatie haalt hem thuis op en brengt hem ook weer weg. En hij heeft ook twee bodyguards gekregen. Zoals verwacht houdt Pim een gloedvol betoog over de ‘duur en diepte van de recessie’. Hij spreekt vandaag als economisch socioloog en niet als politicus voor Leefbaar Nederland, en dat vinden velen jammer.

Er zijn er altijd wel een paar die het voor de rest bederven en gewoon doorgaan met bieren en babbelen terwijl Pim spreekt. En dat stoort. Pim moet er aan het begin van zijn betoog zelfs wat van zeggen. ‘U moet nu echt uw mond houden. Het kost veel geld. Dat is zonde en bovendien stoort u mij in mijn concentratie.’

Na afloop klapt iedereen en signeert hij met toewijding boeken. Ze rukken op elkaars tenen trappend op naar de tafel. De meeste ondernemers vinden zijn verhaal gedegen en goed onderbouwd. Maar had daar vanavond eigenlijk niet Dijkstal of Zalm moeten staan? De heer Bakels schiet overeind. ‘Wat? Die slijmerds?’

Pim in Heerlen

3 februari 2002

Waarin de lijsttrekker van Leefbaar Nederland junks naar het bos wil brengen en weigert de verontruste burgers in Heerlen naar de bek te praten.

In de lobby van hotel Max in Heerlen schudden witte mannen met snorren de handen van andere witte mannen met snorren. Dit is het partij-kader van de afdeling Limburg.

Het is zondag en vandaag begint de regiotour van Pim. In twee weken zal hij plaatsen in alle dertien kiesdistricten van Leefbaar Nederland bezoeken om kennis te maken met zijn achterban. Dat hij juist in Heerlen begint, is geen toeval. Nergens is het ongenoegen zo groot als hier. De mensen hebben genoeg van de drugsoverlast en de politiek van pappen en nathouden. Ze willen dat er opgetreden wordt. Het liefst hard en snel.

Een meneer met een snor, een blauw-oranje stropdas en een button met de tekst LN-ORGANISATIE zegt: 'Wij zijn het volk. We hebben jaren moeten zwijgen. Je mocht niks zeggen.'

Resoluut plant hij de handen in de zij bij de vraag wat Pim Fortuyn bij hem losmaakt. 'U vraagt het mij als burger? Alles.' Over de lokale kandidaten is hij minder enthousiast. 'Geen guts.'

Een kale man met een snor pakt een microfoon. Hij zegt: 'Ik ben Hans van Ranen. Velen kennen me al, degenen die me nog niet kennen, kennen me nu.'

Onder luid, bijna ovationeel, applaus betreedt Pim de ruimte. De middelvinger van de rechterhand zit in het verband. Pim is blij dat het congres van Leefbaar Nederland destijds het maximale aantal van tienduizend asielzoekers uit het verkiezingsprogramma heeft geschrapt. Tienduizend is veel te veel. 'Ik leg de grens bij nul.' Applaus.

'Herinvoering van de grenscontroles.' Applausje. 'Alle vrachtwagens gaan door een scanner. We zoeken naar mensen en drugs. We moeten niet langer de draaischijf van de harddrugshandel zijn!' Donderend applaus.

De sfeer komt er goed in. Zeker als hij over harddrugverslaafden zegt dat ze ervoor kiezen om naar de verdommenis te gaan. Daarbij mag de overheid gerust een handje helpen. 'Wilt u meer? Wilt u een overdosis? Gaat uw gang!'

Een mevrouw met een kleurspoeling klapt haar handen stuk, gaat staan en roept: 'Graag!' Ze knikt ook als Pim over vluchtelingen zegt: 'Zeg eerlijk: als je vreest voor je leven, ben je toch tevreden met een tent in het buurland?'

Islamitische vrouwen in achterstandswijken moeten emanciperen. ‘Want het is een *bloody shame*, maar die vrouwen kennen maar één recht en dat is het aanrecht en maar één lijn en dat is de waslijn. Emancipeer ze.’

Het gaat allemaal veranderen als Pim premier is. Dan wordt het land teruggegeven aan de mensen. ‘Ik wil het paard naar de haver leiden. U bent het paard en als ik word gekozen, zult u het vreten ook. Dat betekent dat u actief wordt op scholen, in besturen en buurtcentra. Met elkaar gaan we er iets van maken.’

De mensen in de zaal mogen nu vragen stellen. De meesten leiden hun vraag in met teksten als ‘Professor, allereerst mijn complimenten...’ Een meneer van de bewonersraad Heerlen Centrum wil weten hoe Pim over het gedoogbeleid denkt. ‘De burgemeester, meneer Sanders, doet wat hij kan, maar...’ Gefluit. Boegeroep. Een mevrouw schreeuwt: ‘Ach, hou toch stil. De man krijgt geen steun uit Den Haag.’

Pim heeft eens geïnformeerd. Er zijn in Heerlen driehonderd drugs-handelaars en 67 drugsbanden. ‘Ik heb tevens begrepen dat u hier prachtige bossen heeft. Pak die junks op, breng ze naar buiten en stop ze in het bos!’ Gemurmel. Ze hadden gehoopt op hardere maatregelen.

‘Professor,’ zegt een klein kaal mannetje, ‘ik waardeer het erg dat u hier bent om te oefenen...’

‘Oe-fe-nen?? Beste man, ik oefen al twaalf jaar.’

‘Ik proef zo weinig liefde voor anderen in uw woorden.’

‘Beste man,’ zegt Pim, ‘praten met junks is weggegooid energie. Als politicus mag u van mij een zekere hardheid verwachten. Ik zal ook hard zijn voor iemand die uit Afrika naar hier komt. Het is: helaas, pindakaas.’

Een jongen loopt naar de microfoon en wil weten waarom Pim zijn familie op televisie ‘achterlijke imbecielen’ heeft genoemd.

Pim legt uit dat hij niets tegen de islam heeft, maar dat hij een scheiding van kerk en staat nastreeft. Daarna: ‘Maar ik ben graag bereid om nog wat olie op het vuur te gooien. De mensen uit de Biblebelt op de Veluwe hebben moreel gezien meer rechten dan islamieten. Zij hebben geholpen om dit land op te bouwen.’

Pim wil weg. Hij is al te lang aan het woord en tijd is geld. Wel wil hij nog even kwijt: ‘Ik praat u niet naar de bek. Wat mij niet aanstaat in Heerlen is dat geklaag. Dat gewijs naar Den Haag. Steek de spade eens in de grond. Ga desnoods tol heffen op de wegen. Wie houdt u tegen?’

Pim in Hilversum

10 februari 2002

Waarin de ex-lijsttrekker ongebroken en ongeslagen de verklaring aflegt dat hij in *Netwerk* een verklaring zal afleggen, en vervolgens alle andere zenders afwerkt tot hij mediamoe vertrekt.

Het is de avond na 'de nacht van Fortuyn'. Eerder op de dag heeft partijvoorzitter Jan Nagel in het programma *Buitenhof* gezegd dat Leefbaar Nederland niet meer verder kan met Pim. Nu komt Pim naar het AKN-gebouw aan de 's-Gravelandseweg te Hilversum om een verklaring af te leggen bij het programma *Netwerk*.

Cameraploegen van SBS, NOS en RTL wachten hem op. Je hoort vreselijke verhalen. Over het wachten voor de woning van LN-campagneleider Kay van de Linde de nacht ervoor en over het posten voor het huis van Pim gedurende de dag. Die van SBS hebben door een kier van een raam gekeken. Ze zagen witte handdoeken.

Daar komt Pim aangereden in zijn verlengde Daimler. Hij zit achterin en zwaait naar de pers. Herman, zijn chauffeur en butler, stuurt de wagen tot recht voor de hoofdingang. Pims hondjes zitten op de stoel naast de chauffeur.

Herman doet de hondjes aan een lijn. Pim stapt uit. Fotografen die zich hadden verschanst in de parkeergarage rennen tegen een schuine helling weer omhoog. Pim maakt een bezwerend gebaar met zijn armen en zegt: 'Er is behoefte aan mensen zoals ik.' Hij legt vier keer achter elkaar dezelfde verklaring af. Die luidt: 'Ik leg in het programma *Netwerk* een verklaring af.'

Hij begrijpt de commotie niet. In zijn interview met *de Volkskrant* staat geen nieuws. 'Het is een opgewarmd klikje.' Straks zal hij kritische vragen beantwoorden. Want: 'Een minister-president moet laten blijken dat hij ergens tegen kan.'

Herman draagt net als Pim een driedelig pak. Als butler mag hij op inhoudelijke vragen geen antwoord geven. Hij legt de volgende verklaring af:

Hoelang bent u al in dienst bij de heer Fortuyn? 'Vier jaar.'

Hoe heeft u de afgelopen 24 uur beleefd? 'Hectiek zijn wij gewend. U toch ook?'

Hoe is het met de heer Fortuyn? 'De professor is ongebroken en ongeslagen.'

Hoe heten de honden van de professor? 'Fortuyn.'

Later maakt hij ook de voornamen van de beestjes bekend. Het zwart-witte teefje heet Carla Fortuyn en die andere heet Kenneth Fortuyn. 'Dat is met th aan het eind.' Ook biedt hij zijn gesprekspartner een Chesterfield-sigaret aan. Daarbij zegt hij het bekende '*At your service*'.

KRO-medewerkers komen naar buiten en trekken Pim naar binnen. Ze achtervolgen hem allemaal. Een mevrouw zegt: 'Iedereen moet naar het mediacafé.' Daar zal Pim, na zijn gesprek met de heer Fons de Poel, iedereen te woord staan.

Het NOS-journaal heeft unieke opnames gemaakt. Ze hebben een quote van Pim die zegt: 'Ik leg in *Netwerk* een verklaring af.' Het is een paar minuten later de opening van het journaal. Een journalist van RTL komt met een ernstig gezicht een serieuze vraag stellen. 'Heb jij enig idee hoe die hondjes heten?'

Er is bier en fris op kosten van de KRO. Iedereen kijkt naar Fons en Pim op de monitoren.

Na de uitzending van *Netwerk* wacht iedereen Pim op bij de wenteltrap die van de studio naar het mediacafé loopt. Een voorlichtster van de KRO meldt dat Pim wat vertraagd is. 'Hij gaat eerst even bij *Ontbijt TV* langs.' Gemopper. 'Het is jammer dat er geen Kay meer is om afspraken mee te regelen.'

Pim loopt de wenteltrap op. Ze duwen, trekken en filmen allemaal. Een journalist van RTL neemt de leiding. 'Luister Pim,' zegt hij, 'we hebben het volgende bedacht...'

Pim: 'U zegt het maar. Ik pas me wel aan.'

'Eerst SBS,' zegt de man van RTL, 'want die gaan het eerste de lucht in. Dan komt de NOS en dan komen wij.'

'Oké,' zegt Pim. Pim wordt tegen een wand gezet. 'Zo,' zegt de SBS-journalist, 'is de verkering met Jan Nagel uit?'

'Ik denk niet dat Jan Nagel graag gezien had dat ik verkering met hem zou willen hebben,' zegt Pim. Verder zegt hij dat hij geen extreemrechtse standpunten heeft en dat een Leefbaar Nederland met Pim of een eventuele Lijst Fortuyn dus geen extreemrechtse partij is.

De SBS-journalist wordt in zijn rug gepord. De NOS is aan de beurt. Pim vraagt om een glaasje water. Dat mag. Een juffrouw komt het brengen. 'Mag ik zitten?' vraagt Pim.

'Nee, blijven staan,' is het antwoord, waarop Pim zegt dat het '*a hell of a job*' is. Daarna vaart hij uit tegen de pers. *De Telegraaf* is begonnen. Zij

schreven een aantal weken geleden: “De jacht op Fortuyn is geopend.” Het maakt niet uit wat ik zeg. Jullie vinden altijd wel wat.’

Nu mag RTL. Pim wil blijven staan. Nee, hij moet naar de kantine. Ze willen een andere achtergrond. Pim gaat zitten. ‘Blijven staan,’ zegt de journalist. ‘O ja, o ja,’ zegt Pim.

Aan de bar vertelt Fons de Poel hoe ze Pim voor *Netwerk* te pakken hebben gekregen. ‘De salamitactiek. Eentje faxte, eentje belde, eentje belde aan en een ander schoof een briefje onder zijn voordeur. En dat allemaal tegelijkertijd.’

Hij merkte dat Pim emotioneel geladen was tijdens het televisie-interview. ‘Op een gegeven moment maakte hij daar zelf een opmerking over. Toen ben ik over iets anders begonnen. Het is geen emotie-tv.’

Onder de bar kruipt Carla Fortuyn op Kenneth Fortuyn. ‘Carla is een beetje in de war,’ zegt Herman als hij naar de schokkende heupbeweging van het hondje kijkt. ‘Maar gelukkig mag je in het Nederland van nu doen wat je zelf lekker vindt. Daar hoeft ze niet meer voor te worden behandeld. Het is geen ziekte.’

Pim heeft alle cameraploegen afgewerkt. Hij gaat op een stoel zitten en stopt zijn handen onder de knieën. Twee radiojournalisten melden zich. Radio 1 en hoera, de Wereldomroep.

Later zegt Pim wat hij de hele avond al zeggen wil: ‘Ik wil naar huis.’ Pim is moe. Mediamoe.

‘Ik heb vandaag voornamelijk in bed gelegen, wat geslapen, kopjes thee gedronken... Ik ben wat slapjes. U heeft toch gezien hoe ik gister wegging? Ik ben niet van steen en niet van beton. Ik ga u niet vertellen wat ik vandaag beleefd heb.’

Daarna: ‘Mag ik nog wat zeggen? Ik wil naar huis.’ Herman gaat met de hondjes naar buiten. Pim staat ook op. Een fotograaf wil nog een speciaal plaatje maken. Daarna botst hij tegen twee ANP-journalisten op. Ze praten hem terug in zijn stoel.

Hebben ze van Leefbaar Nederland u nog gebeld? ‘Nee. Niemand heeft mij gebeld.’

Leefbaar Rotterdam? ‘Ik heb geen signalen dat ik daar ter discussie sta, maar ze hebben me niet gebeld.’

Ook niet mobiel? ‘Ik heb geen mobiele telefoon. Dat vonden ze bij Leefbaar Nederland heel naar. En ook geen visitekaartjes. Hou op.’

Wat nu? ‘Het is nu aan de mensen. Zij moeten laten blijken wat ze ervan vinden. Ik heb veel briefjes gehad en toen ik van huis wegging stonden er mensen te applaudisseren. En de telefoon stond roodgloeiend.’